

כל כמה שנים מגיחה לפתע „הפרשה“ מאוב העיתונים הישנים אל כותרות העיתונים החדשים. אך אפילו עובדה זו אין בכוחה לשנות את „עובדות החיים“ לפיכך ממשיכה „הוכמת החיים“ הידועה-לתהילה לטעון כי „העיתון של אתמול אינו שווה את הנייר שעליו הוא כתוב.“

אני, לעומת זאת, כנראה לא-כל-כך „חכם בחיים“ ואני משוגע לחלוטין על עיתונים ישנים. תנו לי עיתונים ישנים, ואני עוזב הכל-הכל ושוקע עמוק בתוכם.

ובשיגעון הזה של קריאת עיתונים ישנים יש, לגבי לפחות, כיף, כיף לאינורמא-לי. אתה פתאום מגלה כל מיני מאורעות שלא ידעת עליהם. אתה מגלה כל מיני עובדות שניסו להסתיר ממך. אתה מגלה מה אמרו כל מיני אנשים בכל מיני זמנים על כל מיני דברים – וזה תמיד מעניין, בחש-וואה למה שהם אומרים היום. כיף לא-נורמאלי.

למשל, אתה מחטט ומגלה שבאוגוסט 1950, הרבה אחרי חתימת הסכמי שביתת-הנשק עם מדינות ערב, גירשה ישראל את תושביה הערביים של מגידל (שהפכה למגדל-אשקלון ואחר-כך לאשקלון) לרצועת עזה. ולמי שגילה רק במלחמה האחרונה שדובר צה"ל משקר, כדאי לקרוא את הודעת דובר צה"ל על פעולת עזה המפורסמת, כפי שהובאה ב„דבר“ מיום 2.3.55:

„ביום ב' בערב (28.2) הותקפה יחידת צה"ל ליד קו שביתת הנשק הישראלי-מצרי מול העיר עזה. בין הכוח המצרי התוקף לבין היחידה הישראלית התפתח קרב עז, אשר החל בשטח ישראל ונמשך לתוך שטח רצועת עזה. כוח האויב נהדף. אחרי ניתוק המגע חזרה יחידתנו לבסיסה. ליחידה מיס-פר נפגעים.“

זאת, שלא לחזכיר את הודעתו המפור-סמת של בן-גוריון (19.10.53) על פעולת קיביה: „עשינו בדיקה מדוייקת ונתברר לנו בהחלט, כי אף יחידה צבאית אחת, הקטנה ביותר, לא נפקדה ממחנה בליל ההתקפה על קיביה.“

לעומת זאת אתם יכולים למצוא ב„מע-ריב“ מיום 7.10.55, תחת הכותרת „אין אתה יכול להידבר עם אללה“, את הפנינים ה-באות, פרי-עטו של ד"ר עזריאל קרליבך המנוח:

„...בעולם האיסלם מולך הרצון המעומ-עם, האפל, הבלתי-מוסבר, של אללה. מולך רודן קפריזי, מוסתר, חולני. הוא רצה כך-וכך, ואין מהרהרים אחריו ואין שואלים. זו עיקרה של דת האיסלם – לא לשאול... אם הם חולים – אין זו בערות ופי-גור בלבד, ואך מגוחך לשלוח להם תרופות ולחשוב שיחלימו. זה – האיסלם. זו הדת השוללת מיסודה את התערבות האדם בגורל שנועד לו.“

אם אין אצלם תנועה סוציאליסטית – אין זה רק מפני שהם בורים ומשועבדים

הדמיון עולה על כל מציאות

מחזיקים ידיים בחורשת האקליפטוס ושוחקים מלא פה אל הפרוטה והירח הבהוקים ממעל בליל שרבי מקסים.

זה יכול להיות דימיון מישפחתי – בית קטן, רעפים אדומים, שוויץ, אה, שלושה ילדים, כלב. וזה יכול להיות סתם דימיון מיני פרוע... בבקשה – חופשי על הבאר ...

אבל תפעילו רגע את הדימיון ותתארו לכם שלא שוח לא היה קורה כך. שבמקום להתאהב ולדמיין וללכת הביתה מאושרים, הייתם נוגשים אליה ומת-חילים איתה ומנסים להגשים את הדימיון, להג-שים את החלומות.

באמת לא צריך הרבה דימיון כדי לתבין שאסור. אסור להגשים חלומות. צריך לחלוט ולדמיין. הרבה והטון. אבל אסור להגשים חלומות.

אל תעשו את הטעות הזאת. רבים ניסו לפניכם ונכשלו. למה לכם?

בזמן האחרון מנסים כל מיני אנשים להפיץ שמועו זדוניות כאילו „המציאות עולה על כל דימיון.“ אל תתנו לאף אחד לרמות אתכם. ההיפך הגמור הוא הנכון – הדימיון עולה על כל מציאות. למשל הסיפור הבא, שקורה לי או לך לפחות כמה פעמים בשבוע:

אתה ברחוב.

לפתע מגיחה לתוך חייך יפחפיה משגעת, חתי-כה לא-נורמאליה, פצצה מטרפת; בדיוק-בדיוק אחת כזאת כמו שאתה אוהב.

ואתה באמת מתאהב בה.

אך לפני שגמרת להתאהב, היא כבר נעלמת מאחורי הפינה ויוצאת מחייך לנצח.

וזהו בדיוק הזמן להפעיל את הדימיון. (אני לא יודע מי האיש שהמציא אותו, את הדימיון; אבל הוא היה אדם יקר, אדם יקר.)

זה יכול להיות דימיון רומנטי – אתה והיא

לבעלי הנכסים. זה – האיסלם... אם אין אצלם דמוקרטיה – אין זאת מפני שלא היתה להם הזדמנות להגשימה. זה – האיס-לם. זה שחינך אותם לסגוד לשוט.

אם אין אצלם לא מיפלגות ולא עיתנו-נות חופשית ולא סיפרות ולא בתי-ספר ולא מיכללות ולא אנשי-מדע ולא אמנים – זה האיסלם ...

הארצות האלה אינן סובלות לא מעוני ולא ממחלה ולא מבערות ולא מנצלנות. הן סובלות רק מן האימוה שבמכות – האיס-לם ... הסכנה היא בפסיכולוגיה של האיס-לם, שאינו יכול להשתלב בעולם התועל-

דוד בן-גוריון

אחה"צ – שלום, בערב – מילחמה

תיות והקידמה, החי בעולם הזיות, מוטרד מהתקפות נחיתות ושיגעונות-גדלות, החולם חלומות החרב הקדושה. הסכנה היא בתפי-שת העולם הטוטליטרית, בתאוות-הרצח ה-טבועה בדמם, בחוסר-ההיגיון, בטימטום, בחמימות המוח, ברברנות... תגובותיהם – על כל דבר – אין להן שום שייכות לשכל הישר. הן כולן רגשניות, בלתי-מחושבות, רגעיות, חסרות-שחר. תמיד מדבר מתוך גרונוס – חולה-נפש. עם הכל אתה יכול „לדבר ביזנס“, אף עם השטן. אך לא עם אללה ...

הוא איננו רק האויב שלנו מפני שאנו יושבים במקרה כאן. הוא היה אויב לנו גם אילו ישבנו בקוטב הצפוני. הוא אויב כל מחשבה פוריה, כל יוזמה טובת-לב, כל רעיון יצרני ...

הוא החשיכה.

הוא הריאקציה.

הוא הכלא לחמש-מאות מיליון בני אדם מעונים ...

זהו, בערך. נחמד מאוד. ואפשר למצוא עוד דברים נחמדים, למשל, נאומו בכנסת של ראש-הממשלה דוד בן-גוריון ביום 2.11.55:

„...לשם מניעת הסכנות הצפוונות במצב הפרוע הקיים, אני מוכן להיפגש עם ראש ממשלת מצרים ועם כל אחד משליטי ערב, בהקדם האפשרי למען הסדר הדדי ללא תנאים מוקדמים. ממשלת-ישראל מוכנה להסדר של שלום קיים ושריר ולשיתוף-פעולה מדיני, כלכלי ותרבותי בין ישראל ל-

שכנותיה לאורך ימים.“

נחמד. יפה מאוד אפילו. אלא שאם אתה קורא עיתונים ישנים, אתה מגלה שבאותו יום ממש, כמה שעות לאחר-מכן, ביצע צה"ל פשיטה גדולה על צבחה המצרית באיזור ניי-צנה.

זאת היתה מה שנקרא „פעולת-תגמול“. כולנו זוכרים את „פעולת-התגמול“ של שנות החמישים, אך איש אינו זוכר, משום-מה, „פעולת תגמול“ מ-5.4.56, שלא היתה אלא הפגזת כיכר-השוק בעזה. מספר „על המש׳ מר“ מיום 4.6.56 בציטוט מתוך „א.פ. סטונס וויקלי“ מושינגטון:

„...מיקרי-ההריגה האלה תבעו מעשה-תגמול צבאי. אין כל סיבה שהמצרים יור-שו לירות מעבר לגבול בלא שיבואו על עונ-שם, ואולם הדבר שעורר ביקורת קשה בי-ש-ראל היה אופי ההפגזה שנערכה למחרת היום, דהיינו, ביום חמישי. זהו יום השוק הערבי העיקרי, מאחר שלמחרתו חל יום-המנוחה הערבי. הפגזים הישראלים פגעו בכי-כר השוק וגרמו ל-40 הרוגים וכמאה פצועים, רובם אזרחים, לרבות נשים וילדים של הפלי-טים הערביים.“

מפתיע? אולי. והנה קטע ממאמר של שמואל שניצר החי וממשיך לכתוב, כפי שהו-פיץ ב„מעריב“ מיום 7.8.58 תחת הכותרת „שלום עם הנאצרים?“:

„מתי, בכל חמשת אלפי שנות ההיס-טוריה הצלחתי עם בעל תרבות גבוהה יותר „להשתלב“ בתוך סביבה בעלת תרבות נמו-כה יותר? האם – לצורכי ההשתלבות – עלינו לוותר על העקרונות הדמוקרטיים של ממשלנו? האם עלינו להוריד את רמת ה-היגיינה שלנו? האם עלינו לסגור את בתי-הספר ואת מוסדות-הבריאות שלנו? האם עלינו למסור את השילטון לידי מפקדי גיי-סות-השיריון שלנו?

איך יכולים אנו לנטוש את המאה-העש-רים כדי לשוב אל המאה ה-12? כיצד יבו-צע הדבר הלכה-למעשה? איך נוכל לא להיות זרים בעולם ההפיכות והרציחות וההתנגשו-יות אשר מסביבנו? האם עלינו לטפח ביל-הרציה, לקרוא דרור לטרקומה, להשתכר 30 לירות בשנה?“

זהו. עד כאן הלקט הלא-כל-כך מיקרי שאספתי עבורכם מעיתונים ישנים.

ויש לי גם הצעה חדשה ל„הוכמת החיים“ – „העיתון של אתמול לא שווה / שווה (מחק את המיותר לפי „הוכמת החיים“ שלך) את הנייר שעליו הוא כתוב – כי הוא מכסה על העיתון של שלשום.“

אז רוצו לקנות את העיתון של מחר. צ'אוי.

0316028

קרבי זיב